

III MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY W LUBLINIE

# KONFRONTACJE TEATRALNE

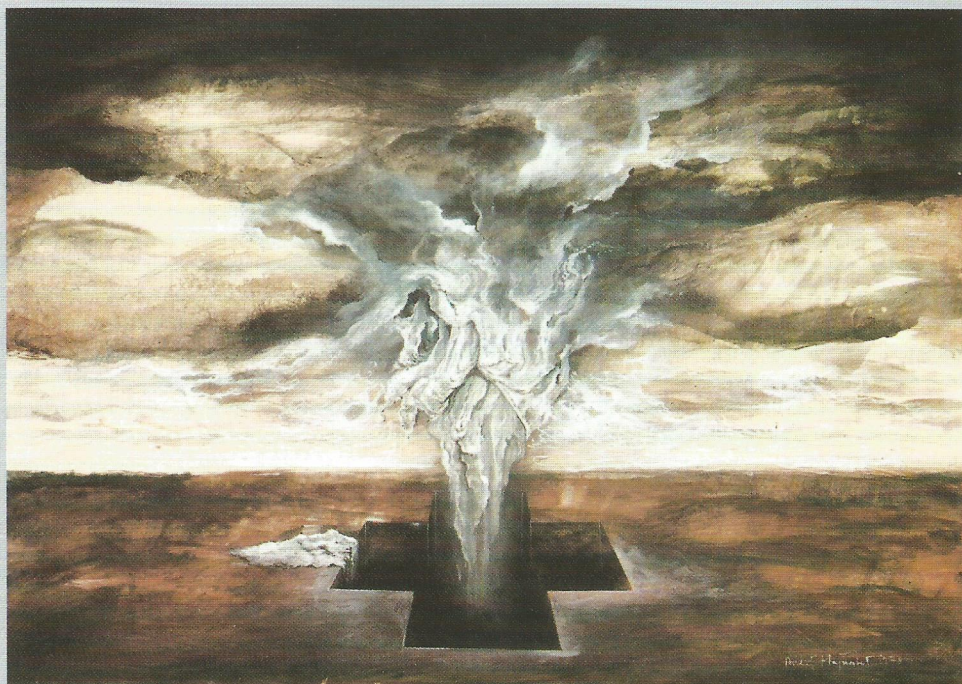
THE III INTERNATIONAL FESTIVAL THEATRE CONFRONTATIONS IN LUBLIN



CENTRUM  
SCENOGRAPHII POLSKIEJ  
*Muzeum Śląskiego*

*...dualizm: obraz – teatr i opera, zstąpił w głąb sztuki Majewskiego, nie tu nie pozostało na poziomie odmienności zamówień i oczekiwań. W istocie rzeczy, kiedy przestaje on pracować dla teatru, wtedy malarstwo jego robi się bardziej iluzoryczne, staje się teatrem.*

## ANDRZEJ KREÜTZ MAJEWSKI IDEA – ŻYWIOŁ – FORMA





*Mając taką wizję, Majewski musiał potraktować wszystko: muzykę, solistów, chór i przestrzeń, z taką samą suwerennością, z jaką Michał Anioł odniósł się do architektury Kaplicy Sykstyńskiej. Majewski – re-*



żyser i scenograf, poruszył przestrzeń sceniczną, kazał jej być posłuszną swoim zamysłom. I oto nieruchome, statyczne oratorium stało się widzialnie dramatem. Dramatem Jezusa, o którym Pascal powiedział, że będzie umierał aż do skończenia świata, dramatem człowieka, naszym dramatem. Także dramatem kosmicznym. Kosmos jest przeciwieństwem chaosu. W kosmosie wszystko ma sens, także cierpienie. I krzyż. [...] Chrystus pojawiający się na krzyżu stworzonym przez Majewskiego jest teilhardowskim Chrystusem „Wszelchrzeczy”, „zespalającym wszechświat, doprowadzającym kosmiczną noogenezę do przyrodzonego spełnienia”. Przesłanie dzieła Andrzeja Majewskiego, jakim było przedstawienie „Pasji” Pendereckiego, można by tu zamknąć jednym zdaniem Teilharda: „Problem polega nie na unicestwieniu się w cień krzyża, lecz na wznoszeniu się coraz wyżej w jego blasku”.

Majewski religijny to nie tylko „Pasja” i niektóre obrazy. To także „Die Schuldigkeit des ersten Gebotes” Mozarta, opera wystawiona z Everdingiem jako spektakl (prapremiera światowa) w St. Johannis Basilika w zachodnim Berlinie z okazji Katholikentagu w 1978. Scenograf ustawił kilkanaście olbrzymich ekranów, które potraktował jakby to były karty iluminowanego traktatu teologicznego. Pokazują one, do czego prowadzi nieprzeżeganie pierwszego przykazania boskiego: kult tego, co człowiek współczesny czyni swoim bożyszczem – seksu, władzy, pieniądza.

[...] w obrazach Majewskiego trwa nieustanne napięcie, właśnie g r a między iluzją głębi, przestrzeni a płaskimi postaciami (Melanie Bismarck napisała, że są to postaci ze strzelnicy, które ożywają, gdy zostają trafione). [...]

W gruncie rzeczy twórczość Andrzeja Majewskiego jest stopem, amalgamatem wytworzonym w tyglu na przemian płomiennych i lodowatych emocji; jest nieustanną konfrontacją hic et nunc przeżywaną gwałtownie chwili z czasem historycznym: „żyjąc w niezgodzie ze swoim czasem, nosząc jednak w sobie wizję teatru zatracającego z nim spójność; teatru okrutnego cudu, teatru liturgii przemocy i jałowego rozdarcia”. Rozległą znajomość historii sztuki światowej łączy z czujną obserwacją świata, który równocześnie odpycha i przyciąga artystę.

Ks. prof. JANUSZ PASIERB

Wybrane fragmenty wstępu zamieszczonego w albumie: Andrzej Majewski, „Tarcza i żrenica”, Kraków 1991















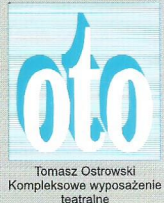




Andrzej Kreütz Majewski – malarz, scenograf, inscenizator i reżyser. Ukończył Wydział Malarstwa i Studium Scenografii krakowskiej ASP w roku 1959; w tym samym roku debiutował „Horsztyńskim” w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie w reżyserii B. Dąbrowskiego.

W roku 1961 za projekt scenografii do „Hamleta” uzyskuje II nagrodę na Biennale sztuki w Paryżu; w rok później otrzymuje stypendium rządu włoskiego i wyjeżdża na studia do Rzymu. Od roku 1966 nieprzerwanie związany jest z Teatrem Wielkim w Warszawie jako jego naczelny scenograf i współtwórca kształtu artystycznego. Równocześnie przez cały okres niezwyklej aktywności twórczej uprawia malarstwo i notuje refleksje twórcze w różnych formach literackich. Jest autorem ponad trzystu opracowań scenograficznych, zaprojektowanych dla najbardziej znaczących teatrów dramatycznych w kraju i renomowanych scen operowych świata – Londyn, Hamburg, Paryż, Kolonia, Genewa, Zürich, Buenos Aires, Mediolan, Wiedeń i in. Do najbardziej ważkich spektakli w jego biografii artystycznej zaliczyć należy premiery: „Salome” w Covent Garden w Londynie (reż. A. Everding, 1970) i kilkakrotnie realizowaną „Elektrę” R. Straussa (m.in. w Teatrze Wielkim w reż. A. Bardini, 1971, w Hamburgische Staatsoper 1973, i Paryżu, 1974, w reż. A. Everdinga), „De temporum Fine Comoedia” C. Orffa w Salzburgu, 1973, w reż. A. Everdinga, realizowanych pod batutą światowej sławy dyrygentów – K. Böhma, G. Solti, H. von Karajana, J. Krenza, B. Wodiczki i znakomitych dyrygentów młodszej generacji. We współpracy z K. Dejmkiem powstały m.in. „Diabły z Loudun” w Teatrze Wielkim (1975), „Operetka” i „Garbus” w Teatrze Nowym w Łodzi (1975), „Operetka” w Essen (1978), „Ambasador” (1981), „Wyzwolenie” (1982) w Teatrze Polskim w Warszawie, z J. Grzegorzewskim – „Noc Listopadowa” na inaugurację Teatru Narodowego. Jest autorem inscenizacji plastycznej prawie wszystkich prapremier utworów K. Pendereckiego. We własnej inscenizacji plastycznej i reżyserii zrealizował „Pasję” Pendereckiego (1979) i „Króla Rogera” (1983). Największą kolekcję prac scenograficznych (ponad 260) Artysta darował Centrum Scenografii Polskiej.

Sponsor wystawy



Na zdjęciach: 1, 3 – projekt dekoracji do „Pasji” K. Pendereckiego; 2, 5, 6 – projekt kostiumu do „Diabłów z Loudun” K. Pendereckiego oraz zestaw kostiumów z tego spektaklu na wystawie jubileuszowej A. Kreütza Majewskiego zrealizowanej przez Centrum Scenografii; 4 – fragment tej samej ekspozycji.

Foto: Wanda Kalinowska

scenariusz wystawy i projekt przestrzeni:

JERZY MOSKAL

kuratorzy wystawy: EWA MOROŃ, JOANNA KUNYSZ

współpraca aranżacyjna: FRANCISZEK KLAK

realizacja techniczna: JAROSŁAW RUDNICKI, ŁUKASZ SKROBEK, JAN PIOTR SZAMRYK

wydawca katalogu: CENTRUM KULTURY W LUBLINIE

przygotowanie do druku i druk:

ideaMEDIA agencja wydawniczo-reklamowa  
(tel./fax +48 81 532 83 86, 532 13 27)